

Kazimierz Grażawski

Brodnica-Michałowo, st. 1, gm. loco,
woj. toruńskie, AZP 35-51/104

Informator Archeologiczny : badania 28, 68-69

1994

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Brańsk, st. I
gm. loco, woj. białostockie
AZP 45-83/1

Konserwator Zabytków Archeologicznych w Białymstoku

Badania prowadziła mgr Urszula Stankiewicz z Muzeum Okręgowego w Białymstoku. Finansowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Białymstoku i Urząd Miasta w Brańsku. Drugi sezon badań. Grodzisko (XII-XV w.)

Kontynuowano badania po południowo-zachodniej stronie nie istniejących od czasów II wojny światowej wałów grodziska i czytelnej w tym miejscu fosy. Przebadano 150 m² powierzchni. Układ wykopów przecinających płaszczyznę stanowiska ze wschodu na zachód odsłonił fragm. drewnianej konstrukcji fosy, dolne drewniane partie wału lub spalone ściany bramy oraz doprowadził do stwierdzenia obecności zabudowy badanych partii, a także pozwolił na wstępne jej rozpoznanie. Miąższość warstwy w poszczególnych partiach badanych obiektów jest różna i waha się od 40-140 cm (bez warstw wprawdzie wczesnośredniowiecznych, lecz w tym miejscu wtórnie nasuniętych już w XX w.).

Fosa ma w badanej partii szerokość 390 cm i dwa wyraźnie różnej głębokości koryta. Od strony nie istniejącego wału jest głębsza (110 cm), od południowego zachodu płytsza (90 cm). Odsłonięto drewniane konstrukcje szalunkowe oraz rząd dębowych, prostopadle przecinających fosę słupów. Pierwotnie wypełniona była wodą, w XV w. zasypana ziemią.

Obiekty użytkowe odsłonięto po stronie południowo-zachodniej nie istniejących wałów, na płaskim wyniesieniu sąsiadującym z obniżeniem powstałym po zasypaniu fosy. Odkryto 9 obiektów. Dwa z nich to budynki mieszkalne, jeden prawdopodobnie mieszkalny, pozostałe zapewne pełniły funkcje gospodarcze.

Materiał zabytkowy był bardzo różnorodny. Znalezione 103 przedmioty zaliczane do zabytków wydzielonych, w tym 2 strzemiiona, 2 radlice, krój żelazny, wiosło, łyżwę kościanną, krzesiwa, grot, bełty, toporek żelazny, noże, fragm. ostróg żelaznych, ozdoby szklane, przedmioty z kości i rogu. Na podstawie materiału zabytkowego należałoby, jak się wydaje, rozszerzyć okres funkcjonowania obiektu do co najmniej pierwszego trzydziestolecia XV w., przesuwając jednocześnie jego początki do 2. poł. XI w.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Muzeum Okręgowym w Białymstoku.

Badania będą kontynuowane.

Brodnica-Michałowo, st. 1
gm. loco, woj. toruńskie
AZP 35-51/104

Muzeum w Brodnicy

Badania prowadził mgr Kazimierz Grażawski. Finansowane przez Generalnego Konserwatora Zabytków w Warszawie. Trzeci sezon badań. Badania ratownicze wczesnośredniowiecznego kompleksu osadniczego z XII/XIII w.

W 1994 r. skoncentrowano się na weryfikacji stratygrafii stanowiska poprzez prace wiertnicze oraz wykopy sondażowe. Jeden z sondaży o wymiarach 2 x 3 m założono na tzw. przyczółku przeprawy-brodu, usytuowanym na północ od wałów grodziska, drugi o wymiarach 1,5 x 3 m na fosie okalającej osadę przyrodową. Uzyskano także wgląd w stratyografię zniwelowanego w znacznym stopniu wału w części zachodniej poprzez oczyszczenie skarpy, gdzie miąższość nawarstwień sięgała poniżej 3,2 m.

Wiercenia świdrem glebowym pozwoliły uzyskać rekonstruowane przekroje poprzeczne w czterech osiach na obszarze grodu i osady. Uchwycono w nich także przebieg fosy okalającej gród, gdzie wykonano szczegółową analizę sedymentologiczną (dr. M. Sinkiewicz) oraz fosy (rowu) otaczającej osadę przyrodową.

Istotnym aspektem badań była podwodna inwentaryzacja relikwów umocnień konstrukcji drewnianych przekładkowo-hakowych na obszarze 30 x 4 m przy prawym brzegu Drwęcy (ślady przystani rzecznej). Odnosiło się to w znacznym stopniu do oczyszczania odsłoniętych przez nurt rzeki konstrukcji zadokumentowanych podczas inwentaryzacji w 1991 r. Wystąpiły dalsze, nakryte dotąd piaskiem rzeczny konstrukcje drewniane, przemieszane z rumoszem kamieni polnych, szczątkami kości zwierzęcych oraz ułinkami naczyń glinianych, tak wczesnośredniowiecznych, jak i z pierwszych wieków n. e. (na złożu wtórnym). Pobrano próby do badań dendrochronologicznych oraz elementy konstrukcyjne do celów ekspozycyjno-konserwatorskich.

Do spektakularnych znalezisk należały dwie ostrogi wczesnośredniowieczne — obydwie datowane na przełom XII-XIII w. Na podobny czas stanowisko datował także ruchomy materiał zabytkowy w postaci zespołu naczyń glinianych.

Budy Głogowskie, st. 11
gm. Głogów Małopolski, woj.
rzeszowskie

Badania ratownicze prowadzili A. Lubelczyk i P. Mitura. Osada.
Wczesne średniowiecze.

*Literatura: *Materiały...*, s. 184.

Budy Głogowskie, st. 36
gm. Głogów Małopolski, woj.
rzeszowskie

Badania ratownicze prowadzili A. Lubelczyk i P. Mitura. Grodzisko.
Wczesne średniowiecze.

*Literatura: *Materiały...*, s. 184.

Chelmu, st. 99 — patrz: okres nowożytny

**Chelmu-Stare Miasto, ul. Krzy-
wa**
AZP 80-90/—

Muzeum Okręgowe w Chelmie

Badania prowadzili mgr mgr Teresa Mazurek (autorka sprawozdania), Wojciech Mazurek i Urszula Ruszkowska. Finansowane przez Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Chelmie. Osadnictwo średniowieczne i nowożytne.

W związku z zakładaniem linii ciepłowniczej w obrębie starej części miasta Chelmu podjęto jesienią 1994 r. nadzory archeologiczne. Wykopy ciepłownicze poprowadzone zostały jezdnią i częściowo chodnikiem ul. Krzywej, od budynku przy ul. Lubelskiej 30 do budynku przy ul. Św. Mikołaja 5, po linii zachód-wschód.

Z punktu widzenia rozwoju badań nad początkami Chelma inwestycja ta dała niepowtarzalną możliwość przekopu sondazowego o długości ok. 300 m przez dawne podgródzie